

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ โลกที่ไร้พรมแดนหรือสังคมข่าวสารข้อมูลที่ทุก ๆ ประเทศในโลกรวมทั้งประเทศไทยเสมือนสังคมเดียวกันความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ที่มีผลกระทบถึงกันอย่างรวดเร็วมักรวมทั้งก่อให้เกิดกระแสการแข่งขันเชิงคุณภาพขึ้นในสังคมโลก คนไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะความสามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในขณะที่เดียวกันต้องควบคู่ไปกับการร่วมมือกันในการพัฒนาประเทศให้แข่งขันกับนานาประเทศในสังคมโลกได้ โดยยังดำรงเอกลักษณ์และคุณค่าของความเป็นไทยไว้ สิ่งสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติเกิดความเจริญก้าวหน้าได้ จำเป็นต้องใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่สามารถสร้างและพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ความสามารถในทุกด้านได้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ซึ่ง (วิเชียร วิทยอดม. 2555 : 12-15) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงกับสังคมโลกอย่างรวดเร็ว โดยต้องมีการบริหารองค์การในการจัดสรรทรัพยากรและความสามารถของตัวองค์การที่ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงองค์การให้เข้ากับเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ตัวขององค์การไหนที่มีการปรับตัวได้ดีกว่าองค์การนั้นก็จะมีประสิทธิผลสำเร็จ รู้จักวิธีการบริหารคนและทรัพยากรในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากบทบัญญัติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554 : 11) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างกระแสสังคมให้กับการเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็กและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมองค์การ กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (Senge. 1990 ; อ้างอิงจาก สมคิด บางโม. 2547 : 6) ที่กล่าวว่า “องค์การแห่งการเรียนรู้” (Learning Organization) เป็นสิ่งที่ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องสร้างขึ้นและต้องแสดงภาวะความเป็นผู้นำในการจัดหาหรือแสวงหาโอกาสเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ (Generative Learning) ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยความเชื่อที่ว่า “คนยิ่งเรียนยิ่งขยายขีดความสามารถของตนออกไป” (As people learn, their abilities expand) และองค์การที่เกิดการเรียนรู้จะเจริญเติบโต (Grow) และพัฒนา (Develop) ต่อไปได้โดยไม่สิ้นสุด

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าวข้างต้น บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 (3) ได้บัญญัติให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ หมายความว่า เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ก้าวหน้าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554 : 15) และแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ซึ่งสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 โดยพบสภาพปัญหาจากการจัดการและพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งพบว่ายังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านขีดความสามารถ ตลอดจนสภาพการบริหารและการจัดการศึกษา ที่ยังต้องเพิ่มเติมในด้านประสิทธิภาพและด้านนโยบาย สภาพดังกล่าวนำมาสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ 5 ประเด็น ที่ครอบคลุมทั้งการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา การขยายโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตรวมทั้งการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 13-14) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ พัฒนาค้น ให้มีคุณภาพหากพลเมืองได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพประเทศชาติย่อมเจริญก้าวหน้า โดยแต่ละคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด นั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ดังนั้นรัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญต่อการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยต้องคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 11-12)

สถานศึกษาเป็นองค์การให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องการเรียนรู้และการเรียนรู้อยู่เป็นหลัก เป้าหมายสุดท้าย (Ultimate Goal) ของสถานศึกษาจึงควรเป็น “การเรียนรู้ของผู้เรียน” (Student Learning) ดังนั้นในบรรดาองค์การประเภทต่าง ๆ สถานศึกษาจึงควรเป็น “องค์การแห่งการเรียนรู้” (Learning Organization) มากกว่าองค์การประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังนั้นในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาโดยสิ่งที่ท้าทายที่สำคัญคือการพัฒนา (Development) ซึ่งเป็นการพัฒนาทั้งในระดับตัวบุคคลและในระดับองค์การ (วิโรจน์ สารัตนะ. 2546 : 8 ; อ้างอิงจาก Ubben and other. 2001 : 32) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “โรงเรียนเข้มแข็ง แหล่งเรียนรู้คู่ ชุมชน” เพื่อส่งเสริมการที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดคุณภาพในการแข่งขันได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึง มีภาระหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีบทบาทเป็นผู้นำองค์การแห่งการเรียนรู้ แก้ปัญหามาตรฐานคุณภาพ การศึกษา ทั้งทางด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านนักเรียน และด้านครูผู้สอน ให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. 2556 : 18)

ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาดำแหน่งครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่ง การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษานำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งจะส่งผลให้ สถานศึกษาก้าวสู่ “องค์การแห่งการเรียนรู้” (Learning Organization) อีกทั้งยังส่งผลให้การ จัด การศึกษามีคุณภาพ และเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ได้กำหนดไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

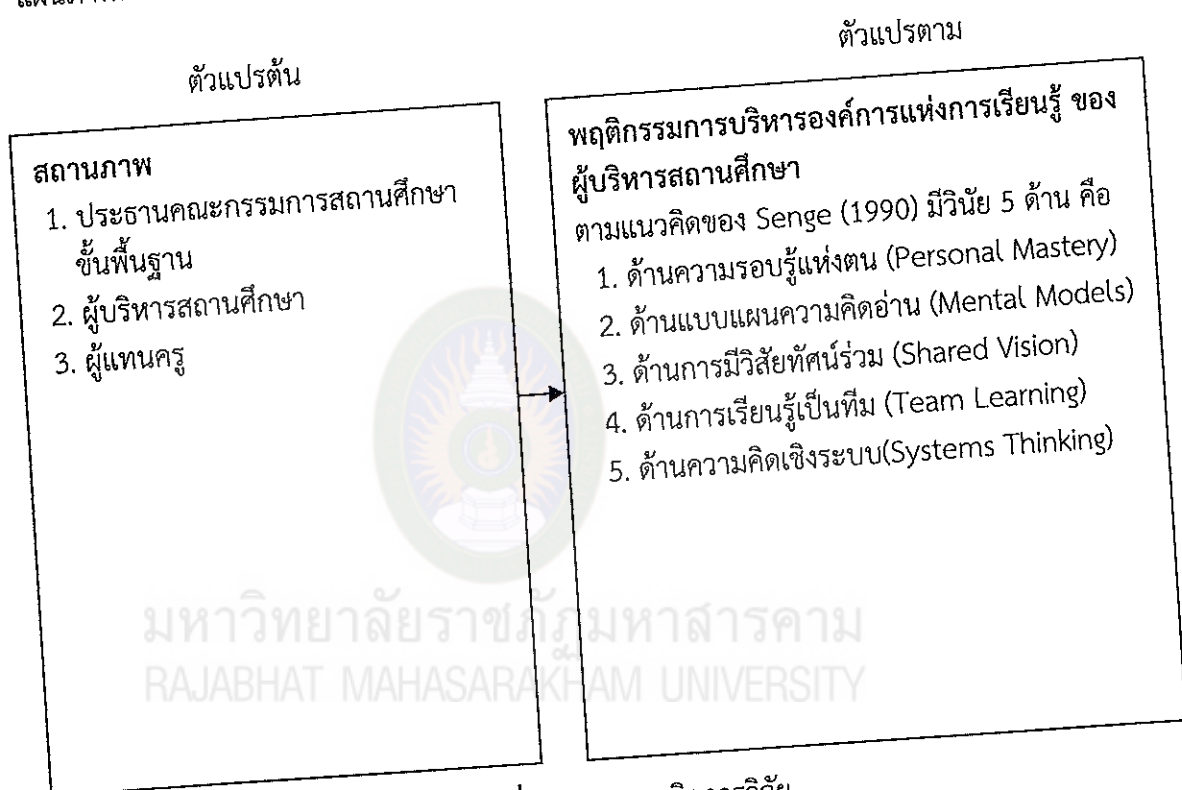
1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็น ของบุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่ง การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยอาศัยแนวคิดของ Senge โดยเชื่อว่าหัวใจของการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ Learning Organization มีวินัย 5 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา (ตติยา ม่วงมิ่งสุข. 2550 : 43) ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อาศัยแนวคิดของ (Senge. 1990 A : 139-269) เชื่อว่าหัวใจของการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ที่การเสริมสร้างวินัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้แห่งตน (Personal Mastery) 2) ด้านแบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) 5) ด้านความคิดเชิงระบบ (Systematic Thinking)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 306 คน จากสถานศึกษา จำนวน 102 โรงเรียน จำแนกเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 102 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 102 คน และผู้แทนครู จำนวน 102 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 243 คน โดยมีรายละเอียดในการสุ่ม ดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางของ (Krejcie & Morgan ; อ้างอิงมาจาก ไพศาล วรคำ. 2555 : 46) จากจำนวนสถานศึกษา 102 แห่ง กำหนดได้กลุ่มตัวอย่าง 81 แห่ง เป็นจำนวน 306 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 243 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพ จำแนกเป็น

3.1.1 สถานภาพ ได้แก่

- 1) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) ผู้แทนครู

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามกรอบแนวคิด โดยอาศัยแนวคิดของ (Senge. 1990 A : 139-269) ได้แก่ 1) ด้านความรู้แห่งตน (Personal Mastery) 2) ด้านแบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) 5) ด้านความคิดเชิงระบบ (Systematic Thinking)

4. ระยะเวลาของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2556

5. ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 รวมทั้งหมด จำนวน 102 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อทำให้การปฏิบัติงานในองค์การดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

2. พฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยมีการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสมาชิกทุกคนในองค์การยอมรับเอาคุณภาพมาเป็นส่วนหนึ่งของงานและเป็นวัฒนธรรมขององค์การ

3. วินัย (Disciplines) หมายถึง เทคนิควิธีที่ต้องศึกษาใคร่ครวญอยู่เสมอแล้วนำมาปฏิบัติเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อการแสวงหาการเสริมสร้างทักษะหรือสมรรถนะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถผ่านการปฏิบัติเพื่อความคิดสร้างสรรค์เพื่อสิ่งใหม่กำหนดนโยบายหรือการจัดโครงสร้างจากการฝึกหัดฝึกฝนวินัยเหล่านี้ ได้แก่ 1) ด้านความคิดเชิงระบบ (Systematic Thinking) 2) ด้านความรอบรู้แห่งตน(Personal Mastery) 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) 4) ด้านแบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) และ 5) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)

4. องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) หมายถึง การที่คณะบุคคลร่วมกันสร้างองค์ความรู้เพื่อเพิ่มสมรรถนะที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายร่วมกันขององค์การ มีการบริหารที่อดทนต่อความหลากหลายอันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม สมาชิกในองค์การมีพลังในการศึกษา เก็บสะสมองค์ความรู้เป็นองค์การที่กระตุ้นให้สมาชิกมีแนวคิดแปลกๆใหม่ๆ ให้สมาชิกมีความทะเยอทะยานมีแรงบันดาลใจได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการปรับเปลี่ยนองค์การไปในทิศทางเดียวกันและพัฒนาให้องค์การประสบผลสำเร็จ สามารถขยายขอบเขตสมรรถนะขององค์การเพื่อสร้างผลที่ต้องการอย่างแท้จริงโดยที่อาศัยแนวคิดหลักของ (Peter Senge. 1990 : 139-269) ใน 5 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีการฝึกฝนอบรมตนด้วยการเรียนรู้อยู่เสมอ สามารถขยายขีดความสามารถและพัฒนาตนเองให้เชี่ยวชาญมากขึ้น มองเห็นภาพเหตุการณ์ที่พึงเป็นได้ สร้างวิสัยทัศน์ส่วนตัวขึ้น ปฏิบัติหน้าที่รักษาความตึงเครียดอย่างสร้างสรรค์ ไม่รู้สึกไร้อำนาจขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ให้เป็นจริง และผูกพันยึดมั่นต่อข้อเท็จจริง ฝึกฝนตนเองให้เป็นคนใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา ปรับมุมมองการคิดอย่างต่อเนืองบนพื้นฐานของความต้องการที่แท้จริง

4.2 ด้านแบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้สมาชิกทุกคนรู้จักคิดอย่างเป็นกลยุทธ์ อย่างเป็นระบบ มีทักษะการคิดอย่างใคร่ครวญ เปิดใจกว้างจากสิ่งที่ทำหาย มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ แนวคิดแนวปฏิบัติให้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความยืดหยุ่นทางความคิด มีความคิดสร้างสรรค์เริ่มด้วยตนเองได้ มีจิตใจมุ่งมั่น มีแรงจูงใจที่ไม่ทอดถอยและใฝ่รู้อยู่เสมอ

4.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้สมาชิกทุกคนในองค์กรมีจุดร่วมและพลังของการเรียนรู้ มีความเข้าใจ มองเห็นภาพในอนาคตขององค์กรร่วมกัน เพียรพยายามผลักดันให้วิสัยทัศน์บังเกิดขึ้นมีการสื่อสารถึงกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยอมรับฟังกัน สมาชิกทุกคนมีความรู้สึกผูกพันเป็นครอบครัวเดียวกันและรู้สึกตื่นเต้นอยากเห็นองค์กรของตนไปสู่ความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน

4.4 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรได้ทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมคิด รับรู้ในปัญหา ร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทักษะ เพื่อพัฒนาภูมิปัญญา และศักยภาพของทีมงานในอนาคตขององค์กรร่วมกัน เพียรพยายามผลักดันให้มีวิสัยทัศน์บังเกิดขึ้นมีการสื่อสารถึงกัน

4.5 ด้านความคิดเชิงระบบ (Systematic Thinking) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการมองภาพของสถานศึกษาโดยรวมมีกรอบที่มองเห็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในระบบงานและกระบวนการงาน วิธีการเชิงระบบในการร่วมกันคิด วิเคราะห์และปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น คิดอย่างเป็นกลยุทธ์ มีความชัดเจนในเป้าหมายแต่มีแนวทางที่หลากหลายมีวิสัยทัศน์ คิดทันการณ์ มองเห็นความจริงแลเห็นโอกาส และคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ดี ไม่ย่อท้อและพัฒนาปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

5. สถานภาพ หมายถึง ฐานะหรือเกียรติภูมิของบุคลากรหรือกลุ่ม เป็นตำแหน่งของบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งที่ได้รับค่านับถือจากสาธารณชน มีบทบาท หน้าที่ หรือตำแหน่งที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น

5.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

5.3 ผู้แทนครู หมายถึง ครูที่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในปีการศึกษา 2556

6. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งมีสถานศึกษาจำนวน 102 แห่ง

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 หมายถึง หน่วยงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ควบคุม กำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ให้บริการทางการศึกษาใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอโพนพิสัย อำเภอรัตนวาปี และอำเภอเฝ้าไร่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ทราบ ข้อมูลสนเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้เป็นข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาโดย ภาพรวม เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและ ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาบุคลากรในองค์การ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนางานของสถานศึกษาเพื่อสู่ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมเพื่อการศึกษาผลการวิจัยต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY